

مقدمه:

زخم عبارت است از گسیختگی قسمتی از بافت های بدن که باعث اختلال در سیستم تغذیه ای آن ناحیه میگردد.

انواع زخم باز:

خراشیدگی یا ساییدگی: این زخم در اثر ساییده شدن لایه فوقانی پوست ایجاد میشود بدلیل آنکه بیشتر اعصاب این لایه آسیب میبینند زخم دردناک ولی خونریزی قابل توجه نیست. خراشیدگی اگر وسیع باشد یا ذرات خاک یا اجسام خارجی در آن فرو رفته باشد میتواند جدي باشد.

بریدگی: زخمی است که لبه های صاف داشته و شبیه بریدگی با لبه کاغذ است این زخم سوزش زیادی داشته و شدت خونریزی در این نوع زخم بسته به عمق بریدگی محل و اندازه زخم متفاوت است.

پاره شدگی: زخمی است عمیق که دارای لبه های ناصاف بوده و در اثر اجسام تیزی مانند شیشه ایجاد میشود در این جراحت بافت های زیرین پوست آسیب دیده و احتمال خونریزی شدید زیاد است.

کنده شدگی: زخمی است که قسمتی از پوست یا عضله از بدن جدا یا اوخته شود.

زخم های سوراخ شده: در این نوع زخم ممکن است دیوار زخم منظم باشد خونریزی کم و التیام به کندی صورت میگیرد مانند زخم های چاقو و گلوله

ترومای بسته (کوفتگی-له شدگی)

زخم بسته زمانی رخ می دهد که یک شیئی غیرنافذ به بدن ضربه وارد کند. در این هنگام پوست پاره نمی شود، اما بافتها و رگهای خونی زیر آن آسیب میبینند و باعث خونریزی زیر آن منطقه می شود.

هشدار:

در صورت مواجه با زخم های زیر سریعاً به بیمارستان مراجعه نمایید:

- خونریزی شریانی
- خونریزی کنترل نشده
- یک شکاف، یا بریدگی عمیق، یا پارگی که به عضله و استخوان آسیب رسانده باشد.
- روی مفصل از بدن که تا میشود مانند بازو یا زانو
- زخم روی شست یا کف دست یا کف پا
- یک شیء فرو رفته بزرگ یا هر شیئی در هر اندازه که بطور عمیق فرو رفته باشد
- جسم خارجی در زخم باشد
- گازگرفتگی انسان یا حیوان
- بریدگی پلک (برای جلوگیری از جمع شدن)
- خونریزی داخلی
- تاریخ واکسن کزاز نامعلوم است

هدف از درمان زخم ها:

- کاهش احتمال عفونت
- برقراری وضعیت ایده ال در ترمیم زخم
- کاهش احتمال خونریزی

اقدامات در خصوص مداوای زخم

- کنترل خونریزی: برای مهار بهتر خونریزی، لبه های زخم را بهم نزدیک کرده و با یک گاز استریل فشار دهید.
- شستشوی زخم با سرم شستشو- نرمال سالین -بتادین - آب جوشیده سرد شده
- اگر محلول ضد عفونی کننده در دسترس نبود برای تمیز کردن زخم از آب و صابون استفاده کنید
- پوشاندن زخم با پوشش استریل مانند گاز یا هر گونه پارچه تمیز عدم استفاده از پماد آنتی بیوتیک بدون نظر پزشک
- در صورتی که زخم عمیق بوده و خونریزی شدید دارد یا دو لبه زخم بهم نمیرسند، برای بخیه زدن به بیمارستان مراجعه کنید.

بخیه چیست؟

- بخیه از روش های رایج برای بستن زخم ها است که به دلیل قابلیت استفاده برای اغلب آسیب های پوستی جز رایج ترین روش های ترمیم به حساب می آید.
- برای ترمیم آسیب های وارده به پوست عضله، تاندون میتوان از بخیه استفاده کرد.
- برای ترمیم زخم های الوده با لبه های نامنظم زخم هایی که بخشی از بافت از بین رفته باشد بخیه یک روش انتخابی مفید است.

بریدگی ها و مراقبت در آن

تهیه و تنظیم :

واحد آموزش آموزش به بیمار و ارتقاء سلامت

بهار 1405

کزاز

باکتری کزاز به تنهایی نمیتواند ایجاد بیماری کزاز نماید، اما وقتی وارد زخمی می شود که اکسیژن اندکی در آن است سم بسیار خطرناکی تولید میکند که این سم از طریق سیستم عصبی به مغز و نخاع می رود. واکسن به طور کامل می تواند جلوی کزاز را بگیرد. برنامه ایمن سازی جهت پیشگیری از کزاز در زخمها در این برنامه بر اساس نوع زخم (تمیز یا کثیف) واکسن تجویز می شود .

***در زخمهای تمیز:** اگر واکسیناسیون مرتب انجام شده باشد یعنی بیش از 10 سال از دریافت آخرین دوز نگذشته باشد چیز خاصی لازم نیست.

ولی اگي بیش از 10 سال باشد، فقط واکسن کزاز تزریق می شود .

در زخمهای کثیف: زخمهای کثیف یا آلوده، به زخمهای آلوده به کثافت، مدفوع، خاک یا بزاق، زخمهای ناشی از سوراخ شدگی، کندگی، گلوله، له شدگی، سوختگی یا یخ زدگی اطلاق می شود .

***اگر بیش از 5-6 سال از آخرین واکسن فرد گذشته باشد، در صورتی که بیمار سابقه واکسیناسیون کودکی داشته باشد یا بیش از 3 دوز واکسن گرفته باشد فقط واکسن کزاز گرفته و تتابولین نیاز نیست.**

*** اگر کمتر از 3 دوز واکسن کزاز در طول عمرش دریافت کرده باید تتابولین هم بگیرد.**

برای مراقبت از بخیه ها به این نکات توجه داشته

باشید :

- بخیه ها را تمیز و خشک نگهدارید.
- باید بتوانید محل بخیه را سه روز بعد ، به آرامی با اب پاک کرده و ان را کاملاً خشک و دوباره پانسمان کنید .
- اگر مایع زرد روشنی از زخم بیرون بزند ممکن است لازم باشد زخم را پوشیده نگه دارید.

علائم هشداردهنده :

- هر زخمی، بزرگ یا کوچک، ممکن است عفونت کند، و هنگامی که عفونت اضافه می شود، آسیب را وسیع تر می نماید. علائم و نشانه های عفونت عبارتند از:
- تورم و قرمزی اطراف زخم
- احساس گرمی
- درد ضربان دار
- ترشح چرک
- تب
- تورم غدد لنفاوی